

Nuorten Osasto

Hulda Salmea muistella

Oi sisko, sorretti, saman aatteen, Sua kyynelisin nyt muistelen Ja elosi työtä jaloa, runohenkeäsi ylevää.

Vainiolle siementä sosialismin kylvit.

Yhdenvertaisuuden aatetta levitit ja sytytit

Niin monen suuren ja pienen sydämeen.

Työläisiskojen kurjuuden näit — Koittit heitä viedä parempaan päin. Porvarien vääräryttä, valtaa moittit, Valtioapäivillä edistystä koittit. Juorut ja sorto — sen palkaksi sait. Et pelännyt, rohkeutes kasvoi vain.

Tuli viimein taistonhetki vapauden. Sankarit olit työn ja oikeuden.....

Siks' porvarikolrat ne vertasi himot, Tietoasi kaidehti, nuoruuden intoasi vimmoil.

He ruumiksi ampui — sun silmäsi sammui —

Heldän himonsa talttui, vaan aatteesi varttui.

Oi sisko, niin moni sua kalpallee Ja kuolosi kaameutta soimallee. — Oi sisko, niin raakoja ol' tuomarit, Nuo viattoman veren juomarit..... Mä vannon, kerran helle kostomme so!

Ol' hautakumpusi alle jos silloin kuulla sen voit!
Rauha, Toronto, 9-13-18.

Mustasukkaisuuden uhri

Vilho oli yhdeksäntoista vuotias nuorukainen, hän työskenteli tehtaassa, hankki elatusta itselleen ja vanhalle äidilleen. Hän oli uutera ja jaloluontoinen, mikä hänelle toikin sen edun, että häntä kaikkialla suosittiin. Yksi ainoa oli epäystävällinen. Hän oli tehtaan töiden ylijohdaja Bernhard.

Eräänä päivänä käveli tehtailija Bernhardin ja tyttärensä Toinin kanssa tehtaassa, katsellen työväestöään. Hän pysähtyi ja näytti sormellaan sinne missä Vilho rasvaili koneita.

— Bernhard! Näetkö tuota miestä tuolla?

— Näen, mutta mitä sitten?

— Hän on tehtaani parhaimpia miehiä, hänessä on tarmoa ja voimaa. Hänestä en luopuisi millään ehdolla, sillä pidän hänestä paljon.

— Niin minäkin! huudahti Toini.

— Vai niin, pidätkö sinäkin hänestä? kysyi Bernhard.

— Pidän, sillä hän on ystävällinen ja kohtelias.

— Onko hän kohteliaampi kuin minä, kysyi Bernhard uudelleen ivallinen hymy suupielessä.

— On. Hän on kohtelias kaikille, jota vastoin sinä olet vain muutamille.

Bernhardissa heräsi mustasukkaisuus. Hän jätti Toinin yksikseen menen tehtailijan luokse jatkamaan äskeistä keskusteluaan. Toini juoksi Vilhon luokse. Vilho oli niin töihinsä kiintynyt, ettei huomannut lainkaan Toinin tuloa, ennenkuin Toini ensin tervehdittyään lausui: — Etkö sinä, Vilho, pelkää kun menet noin lähelle noita koneita jotka pyörivät rajusti ja ovat

*) Hulda Salmi oli yksi Suomen työväen riveissä taistelevista toverittarista. Ollut valtiopäivillä köyhällistön edustajana. Lahtarit ovat hänet kuulustelematta ampuneet.

kuin verta janoovat jalopeurat?

— Pelotlihan se ensiksi vähän niistä kun puuttuu vielä tarpeelliset suojukset, mutta ei se nyt enää mitään ole, kun on niihin tottunut.

Bernhard katselee Toinin ja Vilhon keskustelua katkeralla mielikarvauksella ja mustasukkaisuuden vihasta väihkyvillä silmillä. Hän vannoo itseksensä hammasta purren: hänen täytyy väistyä tieltäni, sillä näen, että tyttö rakastaa häntä eikä minua. Kuului kolahdus, sitte jytinä. — Mi...mikä se oli? kysyi Toini.

— Ei mikään, neitiseni, ainoastaan valtaremmi putosi pyöräin päältä pois.

Bernhard kuuli myöskin jytinän ja juoksi Vilhon tykö.

— Mitä jytinöitä täällä on?

— Valtaremmi putosi pyöräin päältä pois...

— Piruko sen pudotti?

— En tiedä.

— Se pitää saada päälle takasin ja äkkiä! karjui Bernhard.

— Paikalla, herra työnjohtaja. Käyn vaan konehuoneessa sanomassa, että seisottavat koneet, lausui Vilho.

— Ei tarvitse.

— Anna hänen mennä, sanoi Toini.

— Paremmiin sen käydessä saa! ärjäsi Bernhard kääntyen Vilhoon päin.

— Ala laittamaan, niin minäkin autan, kun olen tässä saattavilla.

Vilho katseli hetken pyöriä jotka lensivät villisti ympäri. Näytti siltä, kuin ne tahtoisivat murskata hänet yhdellä ainoalla iskulla.

— Toimeen, toimeen! kuului Bernhardin ääni.

Vilho katseli vielä hetken ja alkoi ripeästi toimeen. Monta kertaa putosi remmi, yhä uudelleen he yrittivät koneiden laulaessa yksitoikkoista, mutta kaameata lauluaan, joka Vilhon korviin kuului hautausvirreltä.

Remmi oli menemäisillään kun Bernhard huusi: — Vilho, paina tuolta! Kuuletko, paina tuolta enemmän!

— Katsokaa nyt vain itseänne! huusi tehtailija ja Toini yhä aikaa Vilhon ponnistaessa viimeisetkin voimansa saadakseen työnjohtajansa toivomuksen täytettyä.

Kuului heikko parahdus. Remmi meni päälle, mutta se vei Vilhon mulanaan, pyöritti jonkun kerran ympäri, heittäen viimein hänet rasvan sekaiselle tehtaan betonilattialle, mihin hän jäi tunnottomana verimöhkäläänä maakaamaan.

— Murhaaja, murhaaja! Kuuletko, sinä olet murhaaja! huusi Toini raivostuneena puiden Bernhardin edessä nyrkkiään.

— Mitä... minä... enhän minä...

— Sinä olet murhaaja! Miksi et antanut Vilhon mennä seisottamaan koneita? — Toini oli aivan suunniltaan, hän raivosi ja huusi mielipuolen tavoin, hän heittäytyi Vilhon ruumiin yli yhä vaan huutaen: Vilho, nouse ylös, rakas Vilho, nouse ylös ja kosti, kosti kamalasti tuolle pedolle.

Toinin hundoista huolimatta pysyi Vilho liikkumatta. Toini juoksi isänsä kaulaan ja huusi — Isä, kosti sinä Vilhon puolesta, etkö näe, että hän on kuol-

Teponniemen :: asukkaat ::

KIRJ. HELMI MATTSON.

(Jatkoa viime n:roon)

Hän aikoi taas kertoa Sylvias-taan, mutta unhotti ajatuksensa. Väinö piti parhaana kääntää puheita jo muihin asioihin, mutta nimismies itsepintaisesti muistutteli kaikellisista naisista, joita he Helsingissä oloajollaan tunsivat.

Väinö jo harmistui. "Paras kun puhumme sittenkin koirista", hän virkkoi.

"Yhdestäkään koirastani en ole saanut harmia, mutta kaikki naiset ovat pirun väkeä, joihin ei pitäisi sotkeutua!"

Molemmat herrat olivat jo hyvässä humalassa. Lasi olivat tyhjinä.

Isäntä kutsui palvelustytön tuomaan lisää kuumaa vettä. Ilmi teki kuten käskettiin. Laski tarjottimen pöydälle ja aikoi poistua, mutta samassa nimismies otti häntä kiinni käsivarresta.

"No, mutta vanha toveri, sinäpä oletkin saanut oikein kukkasen kotiisi. Katsoppas tänne tyttö!"

"Luulisi teilläkin, herra nimismies, olevan parempaa tekemistä kuin puristella palvelustytöjen käsivarsia."

Samassa oli hän kadonnut. "Mutta — mutta tuopa oli äksy tyttö!" sanoi Löfberg ällistyneenä.

"Elä sinä rupea, vanha veikko kokeilemaan hänen kanssaan. Et pääse alkuunkaan, et ainakaan tuolla tavalla", sanoi Tiuholan maisteri.

"Mistä olet hänet keksinyt, velli hyvä? Hänhän on itse enkeli, jos en väärin katsonut. Silmissäni kyllä alkaa jo maailma hieman hämärtämään, mutta sen sumun lävitse luulin nähneeni ihanan olennon, Suora ja sorja kuin rannalla raita! Poskipäät punaset kuin ensimmäiset kypsät mansikat! Ja silmät! Herra varjelkoon, kuinka ne leimahtivat! Ihanko se oli tavallinen piikatyttö? Mutta jo oli kansanlapseksi vähän erikoinen."

"Taitaa jo voittaa Sylviasi?" ivaasi Väinö.

"Annahan olla latelematta ihastuksiasi. Pahasti epäilen, ettei häneen ihastumisestasi ole mitään hyötyä. Hän on muuten minun alustalaiseni Teponniemen torpan tyttö", jatkoi maisteri.

"Jääköön minun puolestani rauhaan, paras velli. Mutta näin tässä puhuen, olisi sinunkin paras hankkia taloosi nuori emäntä. Minä en ajakaan sinun sijassasi ollen voisi pysyä erossa tuollaisista kukkasista, kun ei ole edes oma sydänpöytä, jonka luona lämmitelisi. He, he, he!"

Väinö tuo puhe värähtyi vaikka hän ei ollut kiinnittävänsä siihen mitään huomiota. — Hän ei voinut ymmärtää, miksi

lut. Aja Bernhard ulos, tapa hänet, etkö tiedä, että hän on murhannut kaksi yltä aikaa.

Bernhard kärsi kauheita oman tunnon tuskia. Hänen pilvilinansa sortui kauhealla jytinällä. Toini vaan yhä rakastaa Vilhoaan, sillä joka aamu, kun kesäisen aurinko nousee, nähdään Toini hautakummulla, missä hän kastelee ja suutelee tuoreitseruusuja.

Nouskaa kahleista!

Kirj. Emma H-1.

Ihminen, sä luonnon lapsi, Vapabaksi luotiin. Luonnon antimista osa Jokaiselle suetiin.

Sun osasi nyt toinen vei Ja armopalaa pyytäin Käyt, köyhä, palkkaorjana Ain' tuska mieltäs hyytäin.

Miss' ikinä vain raatanet Sä elämästä kiitätin, Työvoimaasi sä kaupannet, Työs' tulot toinen riistää.

Sä, joka rikkaudet loit Maan alta myyrän lailla Kullan päivän valoon loit, Jäit itse kultaa vaille.

Kun riistäjien armelja Vain yhä sankkenee — Palkkiorja kahlees vain Lujenmaks' vankkenee.

Te, orjat, kerran vannokaa Tuo orjan uusi usko, Se, joka vapautteen vie Ja koittoon huomen-ruskon!

Kun orjat koko maailman Joukkovoimans' kerää, Niin aika uuden huomenen Jo nostaa päivän terää!

Sisä ylös yli maailman Nouskaa kahleiden alta Joukolla, yksimielisinä, Niin särkyy harvain valta!

hän ei saanut Ilmiä pois ajatuspiiristään. Tytön taipumattomuusko häntä kiihotti — ?

Välin hän ajatteli lähettää Ilmin kotiinsa päästäkseen siitä piinasta, jonka tytön läsnäolo tuotti hänelle. Mutta hän ei vain saanut sanotuksi. Milloin oli olevinaan tämä, toisinaan tuo syy esteenä. Hänen kävi enempi kiusaksi, kuin hän itselleen kääni myönsi, kun kerrottiin Ilmin olevan Toivo Ojalan morsiamen.

Toivon syyksi hän sen laski, kun ei saanut Ilmiä pauloihinsa. "Annas olla senkin sosialisti, enkö vielä näytä, kenen tielle asetut!"

Nimismies hyrissi sortuneella kurkkuäärellä jotain juomalautua. Väinöä ei hänen seuransa tänä iltana ollenkaan huvittanut. Hän itsekin oli kyllin kaukana turmeluksen tiellä, mutta silti hän näki nimismiehen olevan aivan auttamattoman juomarin jonka seura hänelle ajan ollen ei olisi terveellistä.

Väinö vieläkin, varsinkin viimeaikoina, teki hartaita päätöksiä aloittaa kaikki uudestaan, ottaa aivan uudet elämäntavat. — Joskus hän oikein tosissaan innostui siihenkin ajatukseen, että hän kohottaa vielä kotitilansa mahdollisimman hyvään kuntoon ja kukoistukseen. Mutta nimismiehen alituinen seuranteo vaikutti sen, että ne hyvät päätökset jäivät täytöntöön pane-matta. (Jatk.)

NEW YORKIN SUOM. NAISTEN

OSUUSKOTI

JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO

241 Lenox Ave. & 122 St.

Telefooni: 813 Morning side

SUOSITTELEMME AJURI- LIKETTÄMME!

Olemme aina valmiit palvelemaan teitä kalkanlaisella ajuriliikkeen alaan kuuluvalla työllä.

SEABORG TRANSFER CO.

Puhelin 466. Astoria, Ore.

Odert.